EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 16.11.2016
COM(2016) 900 final

2016/0358 (NLE)

Návrh

STANOVISKO RADY

k programu hospodářského partnerství předloženému Portugalskem

2016/0358 (NLE)

Návrh

STANOVISKO RADY

k programu hospodářského partnerství předloženému Portugalskem

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 473/2013 ze dne 21. května 2013[1] o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně, a zejména na čl. 9 odst. 4 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Pakt o stabilitě a růstu usiluje o zajištění rozpočtové kázně v celé Unii a stanoví rámec pro prevenci a nápravu nadměrných schodků veřejných financí. Jeho cílem jsou zdravé veřejné finance jakožto prostředek posilující podmínky pro stabilitu cen a silný udržitelný růst podpořený finanční stabilitou, což napomůže k dosažení cílů Unie v oblasti udržitelného růstu a zaměstnanosti.

(2) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 473/2013 ze dne 21. května 2013 o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně upravuje posílené sledování rozpočtových politik v eurozóně a zajištění souladu vnitrostátních rozpočtů s pokyny v oblasti hospodářské politiky vydanými v rámci Paktu o stabilitě a růstu a evropského semestru. Vzhledem k tomu, že čistě rozpočtová opatření mohou být k zajištění trvalé nápravy nadměrného schodku nedostatečná, mohou být zapotřebí další opatření politiky a strukturální reformy.

(3) Článek 9 nařízení (EU) č. 473/2013 stanoví zásady pro programy hospodářského partnerství, které předkládají členské státy eurozóny, vůči nimž je veden postup při nadměrném schodku. Tyto programy stanoví plán opatření, která mají přispět k efektivní a trvalé nápravě nadměrného schodku, a měly by zejména podrobně popsat hlavní fiskální strukturální reformy, především v oblasti daní, důchodového systému, systému zdravotní péče a rozpočtových rámců, které budou zásadní pro včasnou a trvalou nápravu nadměrného schodku.

(4) Dne 2. prosince 2009 přijala Rada rozhodnutí podle čl. 126 odst. 6 Smlouvy, kterým byl vůči Portugalsku zahájen postup při nadměrném schodku. V říjnu 2012 a následně v červnu 2013 přijala Rada revidovaná doporučení podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy v rámci postupu při nadměrném schodku, který byl zahájen před vstupem nařízení (EU) č. 473/2013 v platnost. V souladu s čl. 7 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 472/2013 ze dne 21. května 2013 o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je

[1] Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 11.

postižena či ohrožena závažnými obtížemi, podalo Portugalsko zprávu o svém makroekonomickém ozdravném programu, a v červnu 2013 po přijetí revidovaného doporučení tedy nemuselo předkládat program hospodářského partnerství podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy. Dne 12. července 2016 přijala Rada rozhodnutí podle čl. 126 odst. 8 Smlouvy, ve kterém se konstatuje, že Portugalsko nepřijalo účinná opatření k nápravě nadměrného schodku v dané lhůtě, tj. do roku 2015. Následně dne 8. srpna 2016 se Rada v souladu s čl. 126 odst. 9 Smlouvy rozhodla Portugalsko vyzvat, aby do roku 2016 učinilo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu stavu nadměrného schodku. V rozhodnutí Rady o výzvě v souladu s čl. 126 odst. 9 bylo rovněž uvedeno, že by Portugalsko v rámci makroekonomického ozdravného programu mělo v souladu s čl. 9 odst. 3 a čl. 17 odst. 2 nařízení (EU) č. 473/2013 předložit program hospodářského partnerství do 15. října 2016.

(5) Dne 21. října 2016 předložilo Portugalsko Komisi a Radě program hospodářského partnerství, který stanoví zejména fiskální strukturální reformy k zajištění efektivní a trvalé nápravy nadměrného schodku. Program hospodářského partnerství obsahuje fiskální strukturální opatření reagující na požadavky Rady vyjádřené v jejím rozhodnutí podle čl. 126 odst. 9, jež zahrnují opatření týkající se fiskálního a rozpočtového rámce, jakož i důchodového systému a systému zdravotní péče. Dokument v souladu s doporučeními Rady určenými Portugalsku v rámci evropského semestru rovněž zahrnuje opatření zaměřená na posílení konkurenceschopnosti a dlouhodobého udržitelného růstu. Portugalsko konkrétně plánuje tato fiskální strukturální opatření: i) provedení přezkumů výdajů; ii) zlepšení transparentnosti partnerství veřejného a soukromého sektoru; iii) zlepšení financování a udržitelnosti sociálního zabezpečení; iv) zlepšení účinnosti a udržitelnosti zdravotnictví. Budou-li tato opatření účinně provedena, lze očekávat, že přispějí k trvalé nápravě nadměrného schodku Portugalska.

(6) Od důsledného provádění rozpočtu zahrnujícího zmrazení mezispotřeby lze očekávat, že bude vyvinuto rozpočtové úsilí, jež Rada pro rok 2016 požaduje, a že bude zajištěna náprava nadměrného schodku do daného termínu. Přetrvávají však rizika bránící včasné a trvalé nápravě, a to zejména z důvodu dopadu přímého účinku možné podpory pro banky. Pro rok 2017 i za předpokladu důsledného provádění rozpočtu na rok 2017 podle rozpočtových cílů stanovených v návrhu rozpočtového plánu Portugalska na rok 2017 by plánovaná strukturální korekce s sebou nesla riziko určité odchylky od požadovaného postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2017. Posouzení založené na prognóze Komise z podzimu 2016 poukazuje na riziko výrazné odchylky od požadovaného postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle.

(7) Lze očekávat, že probíhající přezkumy výdajů přispějí k udržení fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu, neboť identifikují zvýšenou efektivitu a fiskální úspory ve veřejné správě a v podnicích ve vlastnictví státu, jež by při rychlém uskutečnění v konečném důsledku snížily potřebu jejich převodů od státu. Práce na přezkumech začala teprve nedávno, a tak doposud zjištěná celková výše úspor je poměrně nízká (zhruba 0,1 % HDP v průběhu tří let určených pro přezkum výdajů podle návrhu rozpočtového plánu na rok 2017). Příspěvek těchto přezkumů k fiskální udržitelnosti bude třeba bedlivě sledovat.

(8) Po nedávných zlepšeních může přezkum zákona o veřejných zakázkách—, o jehož provedení se uvažuje do konce roku 2016—, přinést určité zvýšení efektivity vyplývající z vyšší transparentnosti partnerství veřejného a soukromého sektoru a koncesí. Od programu hospodářského partnerství se zároveň očekává zlepšení

transparentnosti v oblasti partnerství veřejného a soukromého sektoru a koncesí, jež se projeví na regionální a místní úrovni a v případě udělování koncesí pro přístavní terminály. Program hospodářského partnerství však neposkytuje údaje o dopadu těchto reforem na saldo rozpočtu.

(9) Pokud jde o opatření usilující o zlepšení financování a udržitelnosti sociálního zabezpečení, mají příslušné orgány v souladu s pokračujícím hospodářským oživením v úmyslu do roku 2019 postupně snižovat mimořádné převody ze státního rozpočtu až na nulu. Portugalsko má zároveň v úmyslu znovu posoudit udržitelnost a přiměřenost důchodového systému se záměrem udržet neutrální dopad možných opatření na fiskální situaci. Přetrvávají problémy týkající se zajištění udržitelnosti v krátkodobém a střednědobém horizontu a, pokud se odkazuje na momentálně plánovanou komplexní studii o diverzifikaci finančních zdrojů a dalších opatřeních, program dosud neposkytuje dostatek informací o tom, jakým způsobem problémy řešit.

(10) Opatření usilující o zlepšení účinnosti a udržitelnosti zdravotnictví, včetně posílení transparentnosti a kontroly, jakož i přezkumu dohod a subdodavatelských smluv, pokud jsou směrována náležitým směrem, nejsou ještě zcela specifikována a program neposkytuje dostatečné informace o konkrétním budoucím zvýšení efektivity, kromě zvýšení uvedených v přezkumu výdajů. V rámci dodatečných příjmů pro systém zdravotnictví se očekává každoroční výnos z nové daně ze slazených nápojů ve výši 80 milionů EUR v rámci nového financování portugalského systému zdravotní péče,

PŘIJALA TOTO STANOVISKO:

Program hospodářského partnerství Portugalska, předložený Komisi a Radě dne 21. října 2016 a rozvíjející národní program reforem a program stability země, obsahuje obecně přiměřený soubor fiskálních strukturálních reforem, které by podpořily efektivní a trvalou nápravu nadměrného schodku. Program hospodářského partnerství konkrétně potvrzuje plnění programu reforem u fiskálních a jiných strukturálních reforem zahrnutých do posledního portugalského programu reforem a podrobněji rozpracovává provádění některých těchto opatření od doby, kdy byl program předložen, a harmonogramy pro další postup. Některá doporučení Rady jsou zároveň jen zčásti podpořena konkrétními opatřeními, zejména pokud jde o udržitelnost systému sociálního zabezpečení. Komise i Rada budou provádění reforem sledovat v rámci evropského semestru a v rámci dohledu po ukončení programu.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda / předsedkyně